

Số: /TTr-TĐC

Hà Nội, ngày tháng năm 2025

TỜ TRÌNH

Về dự thảo Thông tư “Sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 15/2015/TT-BKHCN ngày 25 tháng 8 năm 2015 của Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ quy định về đo lường, chất lượng trong kinh doanh xăng dầu”

Kính gửi: Thứ trưởng Lê Xuân Định.

I. SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH THÔNG TƯ

1. Cơ sở pháp lý

Thực hiện chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ tại Công văn số 2484/VPCP-KTTH ngày 25/3/2025 về việc sửa đổi các Thông tư quy định về đo lường chất lượng, trong đó có yêu cầu Bộ Khoa học và Công nghệ theo chức năng, nhiệm vụ và thẩm quyền khẩn trương sửa đổi, bổ sung và hoàn thiện các quy định liên quan đến đo lường chất lượng trong kinh doanh xăng dầu tại Thông tư số 15/2015/TT-BKHCN ngày 25 tháng 8 năm 2015 (được sửa đổi, bổ sung tại Thông tư 08/2018/TT-BKHCN ngày 15 tháng 6 năm 2018); bảo đảm ban hành trước ngày 15 tháng 4 năm 2025.

Khoản 30 Điều 1 Nghị định số 95/2021/NĐ-CP ngày 01 tháng 11 năm 2021 sửa đổi bổ sung một số điều của Nghị định số 83/2014/NĐ-CP ngày 03 tháng 9 năm 2014 của Chính phủ về kinh doanh xăng dầu giao Bộ Khoa học và Công nghệ: “..hoàn thiện hệ thống văn bản quy phạm pháp luật về đo lường, chất lượng đối với xăng dầu quy định thực hiện thống nhất trong cả nước.”.

2. Cơ sở thực tiễn

a) Tình hình, kết quả

Thực hiện trách nhiệm được giao tại Nghị định số 83/2014/NĐ-CP về kinh doanh xăng dầu, ngày 25 năm 8 năm 2015, Bộ Khoa học và Công nghệ đã ban hành Thông tư số 15/2015/TT-BKHCN quy định về đo lường, chất lượng trong kinh doanh xăng dầu (Thông tư 15) và Thông tư 08/2018/TT-BKHCN (Thông tư 08) để các doanh nghiệp thống nhất thực hiện. Từ thời điểm Thông tư 15 có hiệu lực đến nay công tác quản lý đo lường trong kinh doanh xăng dầu dần đi vào nề nếp, ổn định, hầu hết các doanh nghiệp trên cả nước đều chấp hành tốt quy định về đo lường trong kinh doanh xăng dầu. Vi phạm về đo lường giảm mạnh so với trước khi ban hành Thông tư 15 (ví dụ: bán thiếu xăng, sử dụng cột đo xăng dầu

chưa được phê duyệt mẫu...); chất lượng đối với xăng dầu, quy định thực hiện thống nhất trong cả nước, nhằm đảm bảo chất lượng xăng dầu được quản lý theo chuỗi từ sản xuất, nhập khẩu, pha chế, vận chuyển đến phân phối (tại thương nhân phân phối, tổng đại lý, đại lý, thương nhân nhượng quyền bán lẻ, cửa hàng xăng dầu). Việc thực hiện quy định về đo lường trong hoạt động kinh doanh xăng dầu đặc biệt là hoạt động bán lẻ xăng dầu đạt kết quả tốt. Các doanh nghiệp đều tuân thủ đúng quy định phê duyệt mẫu, kiểm định phương tiện đo. Về cơ bản đã khắc phục tình trạng sử dụng cột đo xăng dầu chưa được phê duyệt mẫu trong kinh doanh xăng dầu. Một số quy định, chính sách mới như hoạt động sửa chữa cột đo xăng dầu, tự kiểm tra định kỳ từng bước đi vào nề nếp.

Nhìn chung việc triển khai thực hiện các quy định của Thông tư 15 và Thông tư 08 đã cơ bản hạn chế hành vi gian lận thương mại trong kinh doanh xăng dầu. Đặc biệt đối với hoạt động bán lẻ xăng dầu, quy định đã ngăn chặn có hiệu quả hành vi gắn thêm thiết bị tác động thay đổi kết quả đo, góp phần mang lại môi trường kinh doanh bình đẳng, lành mạnh, bảo vệ quyền và lợi ích của người tiêu dùng, giúp công tác quản lý chặt chẽ và phân định rõ trách nhiệm doanh nghiệp.

b) Những vấn đề bất cập, vướng mắc

Ngày 01/4/2024, Hiệp hội xăng dầu Việt Nam có Công văn số 558/HHXDVN-VP về việc kiến nghị rà soát, sửa đổi, bổ sung Thông tư 15/2015/TT-BKHCN, trong đó có đề cập việc quy định: *(1) Yêu cầu tất cả các thương nhân kinh doanh xăng dầu phải xây dựng và duy trì hệ thống quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn ISO 9001; (2) Các thương nhân đầu mối kinh doanh xăng dầu phải có phòng thử nghiệm tại cơ sở pha chế; (3) Tất cả các thiết bị đo trong lĩnh vực xăng dầu đều phải thông qua thủ tục phê duyệt mẫu; (4) Chỉ có các đơn vị cung cấp thiết bị đo mới được thực hiện việc sửa chữa thiết bị khi hỏng hóc; (5) Chỉ kiểm định cột đo xăng dầu đúng với mẫu đã được phê duyệt; (6) Thực hiện điểm d khoản 1 Điều 6 Thông tư 15 khi triển khai thực hiện giải pháp kết nối hoá đơn điện tử.* Sau khi nghiên cứu, Ủy ban Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng Quốc gia xin được báo cáo Lãnh đạo Bộ Khoa học và Công nghệ việc làm rõ nội dung kiến nghị của Hiệp hội xăng dầu Việt Nam và đề xuất việc sửa đổi quy định những vấn đề nêu trên tại Thông tư 15, cụ thể:

b1) Đối với nội dung quản lý chất lượng

- Về xây dựng và duy trì hệ thống quản lý chất lượng trong hoạt động kinh doanh xăng dầu

Nội dung quy định này hiện nay đang được quy định tại Nghị định số 83/2014/NĐ-CP ngày 03 tháng 9 năm 2014 của Chính phủ về kinh doanh xăng dầu, trong đó quy định quyền và nghĩa vụ của thương nhân kinh doanh xuất nhập khẩu xăng dầu, thương nhân sản xuất, pha chế xăng dầu, thương nhân phân phối xăng dầu, tổng đại lý kinh doanh xăng dầu, đại lý bán lẻ xăng dầu, thương nhân nhượng quyền bán lẻ xăng dầu, kinh doanh dịch vụ xăng dầu phải xây dựng, áp dụng

và duy trì có hiệu lực hệ thống quản lý chất lượng. Hiện nay, Nghị định số 83/2014/NĐ-CP ngày 03 tháng 9 năm 2014, Nghị định số 95/2021/NĐ-CP ngày 01 tháng 11 năm 2021 và Nghị định số 80/2023/NĐ-CP ngày 17 tháng 11 năm 2023 của Chính phủ vẫn còn hiệu lực thi hành.

Tại dự thảo Nghị định thay thế các Nghị định nêu trên về kinh doanh xăng dầu (hiện nay đang trình Chính phủ) chỉ quy định việc xây dựng, áp dụng và duy trì hệ thống quản lý chất lượng đối với thương nhân sản xuất, pha chế xăng dầu. Do đó, để có căn cứ pháp lý, sau khi Nghị định này được ban hành, Bộ Khoa học và Công nghệ sẽ xem xét, sửa đổi cho phù hợp.

- Về phòng thử nghiệm tại cơ sở pha chế

Nội dung kiến nghị của Hiệp hội đã đã sửa đổi tại dự thảo Nghị định thay thế Nghị định số 83/2014/NĐ-CP và các Nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định số 83/2014/NĐ-CP.

b2) Đối với nội dung quản lý đo lường

- Về phê duyệt mẫu, kiểm định: Phê duyệt mẫu và kiểm định là biện pháp kiểm soát về đo lường được quy định tại Điều 19 Luật Đo lường. Cột đo xăng dầu sử dụng trong mua bán thanh toán thuộc danh mục phương tiện đo nhóm 2 phải thực hiện phê duyệt mẫu và kiểm định theo quy định của pháp luật về đo lường. Điều 20 Luật Đo lường quy định *“Phê duyệt mẫu phương tiện đo do cơ quan nhà nước về đo lường có thẩm quyền thực hiện để đánh giá, xác nhận mẫu phương tiện đo phù hợp với yêu cầu kỹ thuật đo lường quy định.”* Điều 21 Luật Đo lường quy định *“Phương tiện đo nhóm 2 phải được kiểm định ban đầu trước khi đưa vào sử dụng, kiểm định định kỳ trong quá trình sử dụng, kiểm định sau sửa chữa.”* Do vậy, tổ chức kiểm định chỉ thực hiện kiểm định Cột đo xăng dầu sau khi đã được phê duyệt mẫu theo quy định.

- Về các vướng mắc tại điểm d khoản 1 Điều 6 Thông tư 15 khi triển khai thực hiện giải pháp kết nối hoá đơn điện tử (điểm b Mục 1.2 Công văn số 54/BKHCN-TĐC ngày 8/1/2024 của Bộ Khoa học và Công nghệ); Khoản 6 Điều 6 Thông tư 15 về sửa chữa phương tiện đo chưa phù hợp với Luật Canh tranh năm 2018.

Những bất cập nêu trên Ủy ban đề xuất sửa đổi, bổ sung tại dự thảo Thông tư sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư 15/2015/TT-BKHCN để phù hợp thực tiễn quản lý đảm bảo đồng bộ với văn bản quy phạm pháp luật liên quan.

Như vậy việc xây dựng và ban hành Thông tư sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư 15 là rất cần thiết, phù hợp với yêu cầu quản lý đo lường trong kinh doanh xăng dầu giai đoạn hiện nay.

II. PHẠM VI ĐIỀU CHỈNH, ĐỐI TƯỢNG ÁP DỤNG VĂN BẢN

1. Phạm vi điều chỉnh

Thông tư này sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 15/2015/TT-BKHCN ngày 25 tháng 8 năm 2015 của Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ quy định về đo lường, chất lượng trong kinh doanh xăng dầu.

2. Đối tượng áp dụng

1. Thông tư này áp dụng đối với các đối tượng sau đây:

- a) Thương nhân kinh doanh xăng dầu;
- b) Cơ quan quản lý nhà nước về đo lường, chất lượng và cơ quan nhà nước, tổ chức, cá nhân khác có liên quan.

2. Thông tư này không áp dụng đối với:

- a) Thương nhân sản xuất, nhập khẩu, pha chế xăng dầu chuyên dùng cho nhu cầu riêng của mình, không đưa ra lưu thông trên thị trường theo đăng ký với Bộ Công Thương;
- b) Nhiên liệu bay hàng không.

III. DỰ KIẾN NỘI DUNG CHÍNH

1. Về tên dự thảo Thông tư: đề nghị là “Sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 15/2015/TT-BKHCN ngày 25 tháng 8 năm 2015 của Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ quy định về đo lường, chất lượng trong kinh doanh xăng dầu”.

2. Bộ cục: gồm 03 điều.

3. Nội dung cơ bản

Điều 1. Sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ một số điều của Thông tư số 15/2015/TT-BKHCN ngày 25 tháng 8 năm 2015 của Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ quy định về đo lường, chất lượng trong kinh doanh xăng dầu như sau:

- Sửa đổi điểm d khoản 1 Điều 6 theo hướng quy định phương tiện, thiết bị ngoại vi kết nối với cột đo xăng dầu (ví dụ như bộ điều khiển từ xa, máy tính, máy in, thiết bị ghi, in, thu thập kết quả đo...) phải bảo đảm không có cơ cấu, chức năng tác động làm thay đổi các đặc tính kỹ thuật đo lường chính của cột đo xăng dầu;”

- Sửa đổi khoản 6 Điều 6 theo hướng giao cho thương nhân tổ chức, chịu trách nhiệm về việc sửa chữa đối chi tiết, bộ phận có niêm phong, kẹp chì, đơn giản hoá một số nội dung lập biên bản sau sửa chữa

- Bãi bỏ khoản 7 Điều 6.

- Bổ sung Điều 24 như sau:

“ 8. Thực hiện biện pháp bảo đảm không có cơ cấu, chức năng tác động làm thay đổi các đặc tính kỹ thuật đo lường chính của cột đo xăng dầu khi sử dụng phương tiện, thiết bị ngoại vi kết nối với cột đo xăng dầu (ví dụ như bộ điều khiển từ xa, máy tính, máy in, thiết bị ghi, in, thu thập kết quả đo...);”

Điều 2. Điều khoản thi hành

1. Thông tư này có hiệu lực từ ngày 15 tháng 4 năm 2025 để bảo đảm thực nghiêm túc chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ.

2. Thông tư số 08/2018/TT-BKHCN ngày 15 tháng 6 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ sửa đổi, bổ sung Khoản 7 Điều 6 Thông tư số 15/2015/TT-BKHCN ngày 25 tháng 8 năm 2015 của Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ quy định về đo lường, chất lượng trong kinh doanh xăng dầu hết hiệu lực từ ngày Thông tư này có hiệu lực.

Điều 3. Tổ chức thực hiện

Kính trình Thủ tướng xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Vụ PC;
- Lưu: VT, ĐL.

Q. CHỦ TỊCH

Hà Minh Hiệp